

Posudek oponenta bakalářské práce Mileny Suché KULTURNĚ VÝCHOVNÁ ČINNOST MUZEA STŘEDNÍHO POOTAVÍ VE STRAKONICÍCH V 80. LETECH 20. STOLETÍ

Bakalářská práce Mileny Suché už na první prohled prozrazuje osobní zaujetí tématem, vřelý vztah k nadčasovému poslání muzejní práce a sympatický místní patriotismus. Je třeba zdůraznit, že autorka vycházela především z archivních materiálů a rozhovorů s pamětníkem. Práce tak není pouhou kompilací sekundární literatury, ale přináší v této podobě dosud nezveřejněná či dnes už pozapomenutá fakta. Z metodického hlediska zacházení s prameny a literaturou je práce bezchybná, graficky pečlivá a zvláště bych ocenil (na poměry většiny bakalářských prací) i nadprůměrnou stylistickou úroveň bez gramatických chyb, snad jen s výjimkou občasných prohrěšků vyplývajících zřejmě z přepisů mluveného slova, když např. vyjádření bývalého ředitele je parafrázováno tak, že „*současné podmínky a pohled tlačí otázkami na to, proč věci tenkrát nebyly jinak*“ (s. 18), což je formulace na hranici srozumitelnosti. Mé připomínky, nejasnosti a dotazy směřují především ke stránce koncepční. Řadím je sestupně podle míry závažnosti, a tak nabízím konkrétní body, na které se autorka při obhajobě může soustředit.

- Především v práci chybí zřetelný výklad a odlišení některých základních pojmů. V názvu sice nacházíme pojem „kulturně výchovná činnost“, současně ale v textu autorka průběžně hovoří o „muzejní pedagogice“, aniž by se věnovala tomu, jaký je mezi oběma pojmy vztah. Je muzejní pedagogika skutečně moderněji znějícím ekvivalentem toho, čemu se dříve říkalo kulturně výchovná činnost? A pokud ne, v čem se tyto pojmy či koncepty liší a čemu se vlastně autorka v práci věnuje či chce věnovat?
- S tím bezprostředně souvisí i podnět následující. Když autorka popisuje běžný provoz a aktivity Muzea středního Pootaví v 80. letech, podává v zásadě výklad veškeré jeho výstavní i osvětové činnosti. Nebylo by ale zajímavější a záslužnější soustředit se právě na příkladu tohoto konkrétního muzea na otázku, jak se postupně, v průběhu desetiletí vyvíjel koncept a metody toho, čemu dnes říkáme muzejní pedagogika? Jaké byly tenkrát možnosti, omezení a co nového tomuto odvětví muzeologie přinesla (nebo naopak vzala) zásadní proměna poměrů v roce 1989? Odpovědi autorka nepřináší ani v samotném Závěru, který by právě takovým obecnějším otázkám měl být vyhrazen. V zásadě jedinou zajímavou myšlenkou je v této oblasti výpověď tehdejšího ředitele dr. Miroslava Špeciána, kterou stojí za to ocitovat: „*V té době v muzeu nepracoval žádný muzejní pedagog, na všech akcích se společně podíleli všichni zaměstnanci muzea. Dle jeho názoru, když je v jakékoli instituci více lidí, je vše více specializované. Dříve někdo přišel s nápadem, a na jeho realizaci se podíleli všichni*“ (s. 17-18). Jsem přesvědčen, že právě na toto užší téma se autorka mohla soustředit na úkor objektivního, ale poněkud nezáživného popisu veškerých aktivit muzea v 80. letech.
- Dále bych práci vytknul poněkud neorganickou strukturu a náplň kapitoly 2 („Role muzea v 80. letech“). Navzdory jejímu názvu je tu obecná (a z výše zmíněných důvodů až příliš stručná) podkapitola 2.1 („Prostředky muzejní pedagogiky“), která vychází vesměs ze současné literatury a tehdejší situace se nijak netýká, už jen proto, že tenkrát se zřejmě namísto pojmu muzejní pedagogika používal pojem kulturně výchovná činnost, což s sebou přináší podstatné otázky a nejasnosti zmíněné v předchozím bodě. Dále je tu pouze několikařádková podkapitola 2.2 („Ovlivnění režimem“), která je ale téměř celá věnovaná proměnám po listopadu

1989 a opět především současné situaci. Názvu kapitoly tak odpovídá jen podkapitola 2.3 („Ředitel PhDr. Miroslav Špecián“), která však mohla být vhodněji nazvána, protože se tu nehovoří o osobě tehdejšího ředitele, ale o tom, jak tehdejší ředitel charakterizuje činnost muzea.

- Konečně autorka v závěru shrnuje svůj výzkum činnosti Muzea středního Pootaví v 80. letech slovy: „Práce mě dovedla ke zjištění, že většina programů a výstav se v tomto desetiletí hodně opakovala“ (s. 35), což působí až nezáměrně (?) kriticky a poněkud banálně. Co přesně tím měla autorka na mysli? Že činnost muzea byla v té době vlivem politických tlaků a omezených prostředků vyloženě neinvenční a stereotypní?

Obecně bych výše uvedené výhrady shrnul tak, že autorka příliš zůstává v popisné rovině a málokdy se odhodlá k obecnějšímu shrnutí – a to i tam, kde se to vyloženě nabízí a kde by mohla svá zjištění dovézt k nadčasovým závěrům nebo aspoň tvrzením podněcujícím diskusi. Chybí mi tu jasně formulované otázky a odpovědi na ně. Tematicky dobře zacílená práce tak zůstává poněkud napůl cesty. Navrhuji tedy, aby se autorka v rámci ústní obhajoby ke všem těmto kritickým bodům vyjádřila. Po zvážení všech předností i slabin doporučuji bakalářskou práci Mileny Suché k obhájení a navrhuji hodnotit známkou **velmi dobře**.

29. května 2020
v Českých Budějovicích

PhDr. Vít Erban, Ph.D.
Katedra filosofie a religionistiky
Teologická fakulta JU

